

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Euroopan vakausmekanismi ja Euroopan rahoitusvakausväline

- *Neuvottelut kriisinhallintakehikon kehittämisestä*
- *Nykyiset vastuut ja takaisinmaksut*

Tarkastusvaliokunta

16.10.2019

Kansainväliset rahoitusasiat -yksikkö

Hallituksen vuosikertomuksessa pyritty kertomaan EMU:n kehittämisen tavoitteista

- Hallituksen vuosikertomus 2018, s. 53:
- *”Suomi sai edistettyä merkittävästi tavoitteitaan EU:n talous- ja rahaliiton (EMU) kehittämisessä. Eurohuippukokouksen linjausten mukaisesti Euroopan vakausmekanismin kehittämistyön yhteydessä luodaan toimivat velkajärjestelymenettelyt ja valtiolainoihin liitetään jatkossa entistä toimivammat yhteistoimintalausekkeet. Pankkiunionin loppuunsaattaminen on edistynyt myös Suomen keskeisten reunaehtojen puitteissa: riskien vähentäminen on välttämätön ennakkoehto yhteisvastuun lisäämiselle, ja EMU:ssa toteutetaan välitarkastelu riskeistä vuoden 2020 kuluessa. Yhteinen talletussuoja etenee riskienvähentämisen jälkeen. Samoin on saatu sovittua yhteisen kriisinratkaisurahaston pysyvän varautumisjärjestelyn keskeisistä ominaisuuksista. Euroalueen talousarviovälineen vahvistetut perusraamit ovat myöskin Suomen kantojen mukaisia.”*

EMU:n kehittämisen kannat

- EMU:n kehittämisen yleiset kannat ja edellytykset
 - valtioneuvoston selvitys E 80/2017 vp
 - valtioneuvoston jatkoselvitys EJ 26/2018 vp
 - valtioneuvoston jatkoselvitys EJ 5/2019 vp
 - valtioneuvoston kirjelmä U 5/2018 vp
- Yhteiseen varautumisjärjestelyyn liittyvät neuvottelut ja sitä koskevat kannat
 - valtioneuvoston selvitys E 43/2017 vp
 - valtioneuvoston jatkoselvitys EJ 15/2018 vp
 - Valtioneuvoston jatkoselvitys EJ 5/2019 vp

Suomen yleiset kannat ja tavoitteet

- Jäsenmaiden vastuu omista veloistaan ja no-bailout-periaate
- Sijoittajavastuu ja markkinakurin korostaminen
- Rahoitustukea vain, jos velka kestävällä tasolla
- Tarvittaessa velka tulee ensin järjestellä kestäväksi
- Velkajärjestelymenettelyiden kehittäminen
- EVM:lle vahvempi rooli ohjelmien kokonaisuudesta ja rahoitustuen takaisinmaksukyvyyn arvioinnista
- Ei muutoksia pääomarakenteeseen, päätöksentekotuen myöntämisestä yksimielisyydellä

EVM osana EMU:n kehittämistä

- Hallituksen vuosikertomuksessa (s. 117) käsiteltiin myös neuvottelutilannetta keväällä 2019
- Kesäkuussa euroryhmässä ja huippukokouksessa saavutettiin sopu EVM-sopimukseen tehtävistä muutoksista
- Sopu pääosin positiivinen Suomen näkökulmasta
- Joulukuussa huippukokouksessa tarkoitus hyväksyä kokonaisratkaisu
 - Sopimusmuutosten vaatimat tekniset yksityiskohdat
 - Muut avoinna olevat kysymykset
 - Mm. yhteisen varautumisjärjestelyn käyttöönotto, resoluutionaikainen likviditeetti

EVM-sopimuksen keskeiset muutokset

- Vahvempi velan kestävyys ja velkajärjestelymenettelyiden kokonaisuus
 - Vahvistetut velkakirjojen yhteistoimintalausekkeet (CACs), vahvistunut velan kestävyys vaatimus, selkeämmät roolit instituutioille velan kestävyys arvioinnissa
 - Velan kestävyys vaatimus pääosin edelleen johdantokappaleissa, nyt myös 14 artiklassa (ennakolliset välineet)
- EVM:n ennaltaehkäisevä rooli vahvistui
 - Kaikkien euromaiden makrotalouden ja rahoitussektorin seuranta, laajempi yhteistyö ja tiedonvaihto komission kanssa
- Ennakollisten välineiden kehittäminen
 - PCCL-ohjelmaan 5 vuoden enimmäislaina-aika, tiukat vaatimukset ja kannustimet ehtojen noudattamiseen (hinnoittelu, ohjelman keskeytys)

Yhteisen kriisinratkaisurahaston yhteinen varautumisjärjestely EVM:stä

- Varautumisjärjestely on luottolimiitti kriisinratkaisuneuvostolle
 - Koko arviolta 60-70 mrd. euroa (kriisinratkaisurahaston tavoitetaso)
 - Nykyinen pankkien suora pääomitusväline (DRI) poistuu
- Keskeinen periaate viimesijaisuus
 - Varojen täytynyt ehtyä ennen varautumisjärjestelyyn turvautumista
- Fiskaalinen neutraliteetti keskipitkällä aikavälillä
 - Pankkisektorin takaisinmaksukyky vakausmaksujen muodossa
- Päätöksenteon lähtökohtana on yksimielisyys
 - Hätätilamenettely mahdollinen yksittäisissä lainoissa
- Käyttöönoton aikataulu edelleen auki
 - Viimeistään v. 2024 alusta, mutta painetta aikaistetulle käyttöönotolle

Yleinen tilanne EVM:n näkökulmasta

- Kaikki euromaiden tukiohjelmat päättyneet
- Vastuut ennallaan, laina-ajat pääosin pitkiä
 - EVM:n kapasiteetista käytössä 89,9 mrd. euroa Kreikan, Espanjan ja Kyproksen ohjelmiin
 - ERVV myöntänyt lainoja 174,6 mrd. euroa Kreikalle, Portugalille ja Irlannille
- Kesällä 2018 sovitut velkahelpotustoimet antoivat Kreikalle aikaa normalisoida talouspolitiikkaansa ja uudistua
- Takaisinmaksuihin kohdistuva riski tällä hetkellä vähäinen ja tukea saaneiden maiden varainhankinnan korot alhaisia
- Julkisen talouden epätasapainot vähentyneet merkittävästi, samoin ulkoinen tasapaino kohentunut
- Velkatasot kuitenkin korkeita ja talousnäkymät heikentymässä
- Haasteina mm. geo- ja kauppapolitiikka, Brexit, Kiina, rahapolitiikka

Euromaiden rahoitustukiohjelmat v. 2010-2018

- Espanja aloittanut lainojen takaisinmaksut etuajassa
- Irlanti ja Portugali maksaneet IMF-lainat etuajassa takaisin
- Kreikka pyytänyt luvan maksaa etuajassa takaisin n. 2,7 mrd. eurolla IMF-lainoja

	Bilateraali-lainat	ERVV-lainat	EVM-lainat	IMF	ERVM-lainat	Yhteensä	Suomen laskennallinen osuus
Kreikka	52,9	130,9	59,9	8,4	-	252,1	4,65
Kypros	-	-	6,3	0,7	-	7,0	0,12
Portugali	-	26,0	-	0,0	24,3	50,3	0,89
Irlanti	(4,8)*	17,7	-	0,0	22,5	40,2	0,70
Espanja	-	-	23,7	-	-	23,7	0,42
Yhteensä	52,9	174,6	89,9	9,1	46,8	373,3	6,78

Ohjelmalainojen takaisinmaksun aikataulu

- Espanja maksanut takaisin etuajassa 17,6 mrd. euroa
- Portugali sitoutunut maksamaan etuajassa 2 mrd. euroa

2020-2024	2025-2029	2030-2034	2035	2040-2044	2045	2050	2055	2060	2065	2070
-----------	-----------	-----------	------	-----------	------	------	------	------	------	------

Kreikka	I	Bi-laina	53 mrd. € (FI: 1,0 mrd. €), v. 2020-2041	
	II	ERVV	34,6 mrd. € (PSI), v. 2023-2042	
			96,4 mrd. € (velkahelpotuspaketti), v. 2033-2070	
		IMF	8,4 mrd. €, v. 2019-2024	
	III	EVM	59,9 mrd. €, v. 2034-2060	
Irlanti	ERVV	17,7 mrd. €, v. 2029-2042		
	ERVM	22,5 mrd. €, v. 2027*-2042 (*Tämän hetken arvio)		
Portugali	ERVV	26,0 mrd. €, v. 2025-2040 **		
	ERVM	24,3 mrd. €, v. 2025-2040*** (***)Ei lopullista päätöstä)		
Espanja	EVM	23,7 mrd. €, v. 2022-2027 (etuajassa 17,6 mrd. €)		
Kypros	EVM	6,3 mrd. €, v. 2025-2031		
	IMF	0,7 mrd. €, v. 2020-2026		

** Portugali pyytänyt ja saanut luvan 5.9.2019 EVM:n hallintoneuvostolta maksaa takaisin etuajassa 2 mrd. euroa v. 2025 erääntyviä ERVV-lainoja

Yhteenveto Suomen vastuista ja sitoumuksista

Vastuut pitkälti ennallaan: euromaat 10,2 mrd. euroa, muut 0,47 mrd. euroa

Rahoitusmekanismi	Summa mrd. €
Euroopan vakausmekanismi EVM - Maksettu pääoma <i>*Vaadittaessa maksettava pääoma 11,14 mrd. euroa mahdollisten tappioiden kattamiseksi tai maksukyvyttömyyden välttämiseksi</i>	1,44*
Euroopan rahoitusvakausväline ERVV - Valtiontakaus <i>**Sisältää myös korot ja ns. ylitakauksen</i>	6,99**
Vakuusjärjestelyt rajaavat vastuuta - Kreikka 0,91 mrd. euroa, Espanja 0,29 mrd. euroa	1,21
Kahdenvälinen laina Kreikalle - Lainasta kertynyt 30.9.2019 mennessä korkotuottoja yhteensä 68,8 milj. euroa ja palkkioita 5,0 milj. euroa	1,0
Euroopan rahoituksenvakautusmekanismi ERVM - Laskennallinen vastuu (EU-budjetin kautta)	0,75
EU:n maksutasetuki (EU-maat) ja makroapu - Laskennallinen vastuu	0,08
Kansainvälinen valuuttarahasto IMF - Rahoitustuki - josta euroalueen maat	0,44 0,05

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Jouni Sinivuori, finanssiasiantuntija
Kansainväliset rahoitusasiat -yksikkö

Puh. 02955 30463

jouni.sinivuori@vm.fi

vm.fi/euroalueen-vakaus

Valtiovarainministeriön viestintä

vm-viestinta@vm.fi

Mediapalvelunumero (ma–pe 9–15): 02955 30500

